

Otte og Tredivte Møde.

Torsdagen den 14de December 1882 Kl. 1.

Sekretæren, Donnergaard, oplæste Protokollen fra forrige Møde; denne blev derefter understrevet.

Formanden (Arbbe): Fra Landstingets Formand har jeg modtaget Forslag til Lov om Amtsforvalternes Lønninger og Forslag til Lov om Amtsforvalternes Kontorhold m. m. i den Form, hvori disse Lovforslag ere vedtagne af Landstinget, med Anmodning om at forelægge dem her; Forelæggelsen sker herved. Lovforslagene ere ombedte.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om overordentlige Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme.

Paulsen: Det undgik ikke min Opmærksomhed igaar, at dengang det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen) udtalte, at han var af den Anskuelse, at Landet overalt var bejælet af en varm Sølelse for Fædrelandets Forsvar, saaldt der stærke tvivlende Ytringer fra den modsatte Side af Salen. Jeg gjentager med Willie dette, fordi jeg derved faar Beilighed til at udtale som mit Standpunkt, at jeg fuldt ud deler den Anskuelse, der blev udtalt af det ærede Medlem fra Randers. Jeg tror urokkeligt, at hvis man vil søge tilbunds rundt om i Landet, er der en overveiende Stemning for at bidrage Sit til Forsvaret, men naar den ikke kommer til Orde — og det indrømmer jeg, at det gjør den mange Steder ikke — saa er det, fordi Forsvarssagens Fremme altid bliver blandet ind i den politiske Strid trindt om. Man fremsætter beständig Udgifstens Størrelse som noget saa overordentlig Afstrækkende, og man ender ethvert Møde, hvor Forsvarssagen har været draget frem, med at henvide til, at under dette Ministerium osv. kan der ikke være Tale om at gjøre Noget. Jeg tror, at de Herrer, som fremsætte Sagen paa den Maade, derved skabe sig selv et feilt Billede af den rette Tilstand her i Landet. Det ærede Medlem for Odense

Amts 4de Valgkreds (Monrad) udtalte allerede under Forhandlingerne om Fæstegodset eller gav ialtfald dengang en Anthydning af, at der var den Forskjel mellem Danmark og Udlandet, at, medens man i Udlandet i Samdrægtighed og Enighed kunde vedtage Love og Foranstaltninger til Befæstninger, saavel tillands som tilvands, kunde man ikke gjøre Sligt her i Danmark, fordi man, som det ærede Medlem udtrykte sig, i andre Lande valgte andre Punkter til at fjerne et Ministerium, der havde Fler-tallet i Folkethinget imod sig. Det er vel muligt, at Saabant er Tilfældet i Udlandet, men der ligger allerede i denne Udtalelse af det ærede Medlem en Anthydning af, en Beggen hen paa, at saa var man ogsaa nødt til at benytte Forsvarssagens Fremme til at naae det Maal, man trængte efter. Jeg veed, det tilstaar jeg, at det ikke blev udtalt af det ærede Medlem, men jeg for min Part fik dengang en Frygt, skjøndt jeg ogsaa tilstaar, at denne noget er bleven fjernet, efter at jeg har hørt det ærede Medlems Udtalelser ved Behandlingen af denne Sag; men at der er Andre, der tænkte saaledes, kan jo meget let bevises ved de Udtalelser, der igaar saaldt fra det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Wojten). Han udtalte nemlig, at han var overbevist om, at der her i Thinget fandtes Medlemmer, ikke alle, han sagde udtrykkelig, som jeg citerer, Medlemmer, der alene af den Grund, at Forsvarssagen først var fremsat i Landstinget, vilde stemme imod den. Ja, mine Herrer! det er en ganske forunderlig Fædrelandstjærlighed, den er virkelig meget sart at røre ved, naar saadanne personlige Hensyn kunne gjøre sig gjældende i en for Landet saa alvorlig Sag. Jeg mindes endnu saa nøie det, som blev udtalt af det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds, om, at de geografiske Hensyn dog til Syvende og Sidst vilde gjøre deres Ret gjældende, og at forskjellige Landsdele vilde blive indlemmede hist og her i større Lande, fordi Naturens Forhold krævede det. Jeg giver det høitærede Medlem fuldstændig Ret; den Tanke er mangen Gang kommen frem hos mig, at netop Sylland laa uheldig ligeoverfor de geografiske Grændser, men naar det ærede Medlem saa til Slutning udtalte, at man skulde vogte sig for, at der ikke om altfor lang Tid blev sat en Gravsten, og man læste paa den: „Herunder ligger Danmark begravet“, saa vil jeg spørge det ærede Medlem, dersom det, hvad Gud forbyde, nogen sinde skulde hælde, om det saa ikke vilde være værdt at se om paa den anden Side af Stenen, om man ikke der kunde finde en Inskription, som vilde rejse en heftig Bebrei-